

Miten toimimme lapsi-, nuori- ja perhelähtöisesti*, kun työskentelemme monitoimijaisessa yhteistyössä

Tämän tarkistuslistan avulla voit arvioida työskentelyn lapsi-, nuori- ja perhelähtöisyyttä. Voit tehdä tämän yksin tai yhdessä työryhmäsi kanssa. Oheisten kysymysten avulla voit pysähtyä tarkastelemaan omaa ja monitoimijaisen työryhmäsi toimintaa esimerkiksi seuraavista näkökulmista.

- Mikä minulla tai meillä toimii hyvin?
- Missä minulla tai meillä on vielä parannettavaa?
- Eroavatko ajatuksemme toisistaan ja jos niin miksi?
- Mitä meidän pitäisi tehdä, jotta lapsi-, nuori- ja perhelähtöisyys toteutuu paremmin, kun työskentelemme monitoimijaisessa yhteistyössä?

Valtasuhteet

- Käytämmekö kieltä, jonka lapset, nuoret ja perheet ymmärtävät helposti?
- Käytämmekö kieltä, joka tukee tavoitettamme työskennellä aidosti yhdessä lasten, nuorten ja perheiden kanssa?

Kuuntelu ja kommunikaatio

- Tarjoammeko laadukasta tietoa sellaisella tavalla, jotta lapsi, nuori ja perhe voi sen ymmärtää?
- Mitä tietoa on kaikkein tärkeintä välittää lapselle, nuorelle ja perheelle?
- Missä muodossa (esim. suullisesti tai kirjallisesti) tietoa voidaan kulloinkin parhaiten välittää?
- Tarkistammeko, että lapsi, nuori ja perhe on ymmärtänyt tarjoamamme tiedon?
- Muokkaammeko tietoa lasten, nuorten ja perheiden tarpeista käsin siten, että se kohtaa Hänen tai heidän tarpeensa?
- Kykenevätkö lapset, nuoret ja perheet hyödyntämään tarjoamaamme tietoa?
- Kuuntelemmeko tarkasti mitä lapset, nuoret ja perheet meille kertovat?
- Annammeko lapsille, nuorille ja perheille tarpeeksi aikaa kertoa tilanteestaan?
- Pystymmekö muodostamaan käsityksen lasten, nuorten ja perheiden arvoista keskusteltuamme heidän kanssaan?
- Annammeko keskustelun edetä luontevasti haastatellessamme lapsia, nuoria ja perheitä, ennemmin kuin noudatamme tarkkaa rakennetta kysymysten esittämisessä?
- Jaammeko lapsille, nuorille ja perheille käsityksemme siitä, mitä he ovat meille kertoneet varmistaaksemme, että tulkitsemme saatua tietoa oikein.
- Käytämmekö riittävästi aikaa ja keskitymmekö huolellisesti kuuntelemaan lasten, nuorten ja perheiden kertomuksia?
- Vahvistammeko toimintatapoja siten, että lapset, nuoret ja perheet tulevat kuulluiksi?

Kumppanuus

- Toimimmeko lasten, nuorten ja perheiden kanssa aidossa yhteistyössä?
- Mitä kumppanuus lasten, nuorten ja perheiden kanssa käsitteenä meille ammattilaisille merkitsee?
- Toimimmeko kumppaneina lasten, nuorten ja perheiden kanssa siten, että saamme tarvittavaa tietoa?
- Mitä tuomme tähän kumppanuuteen omalta osaltamme?
- Mikä on kumppanuuden ja vallan välinen suhde?

Valinnanmahdollisuus

- Mahdollistammeko lasten, nuorten ja perheiden valinnanvapauden työskentelyssämme?
- Tarjoammeko lapsille, nuorille ja perheille pieniä valintojen mahdollisuuksia silloin kun suuremmat valinnat eivät ole mahdollisia?
- Hyödynnämmekö ammattitaitoamme erilaisten valinnan mahdollisuuksien luomiseksi?
- Olemmeko valmistautuneet tukemaan lasten, nuorten ja perheiden voimaantumista ja osallisuutta?

Toiveet

- Ymmärrämmekö ja hyväksymmekö lasten, nuorten ja perheiden toiveiden tärkeyden?
- Tarjoammeko lapsille, nuorille ja perheille mahdollisuuksia ilmaista toiveitaan?
- Kuvastavatko ammattilaisten ja lasten, nuorten ja perheiden eriävät toiveet erilaisia arvoja vai erilaisia tavoitteita?
- Miten voimme sisällyttää lasten, nuorten ja perheiden toiveet suhteessa tuen, hoidon ja kuntoutuksen suunnitteluun?

*) Voidaan soveltaa myös muun kohderyhmän (esim. asiakkaat, potilaat, toiset ammattilaiset) näkökulmaan. Kysymyksiä ovat muokanneet artikkelia Sumsion, T. & Law, M. (2006). *A review of evidence on the conceptual elements informing client-centred practice. The Canadian Journal of Occupational Therapy, 73(3), 153–162.* <https://doi.org/10.1177/000841740607300303> mukailen Salminen, Jaanet (KT, eo, ft), Raukola-Lindblom, Marjaana (FL, erikoispuheterapeutti), Laasanen, Miia (FT, sh, th).

